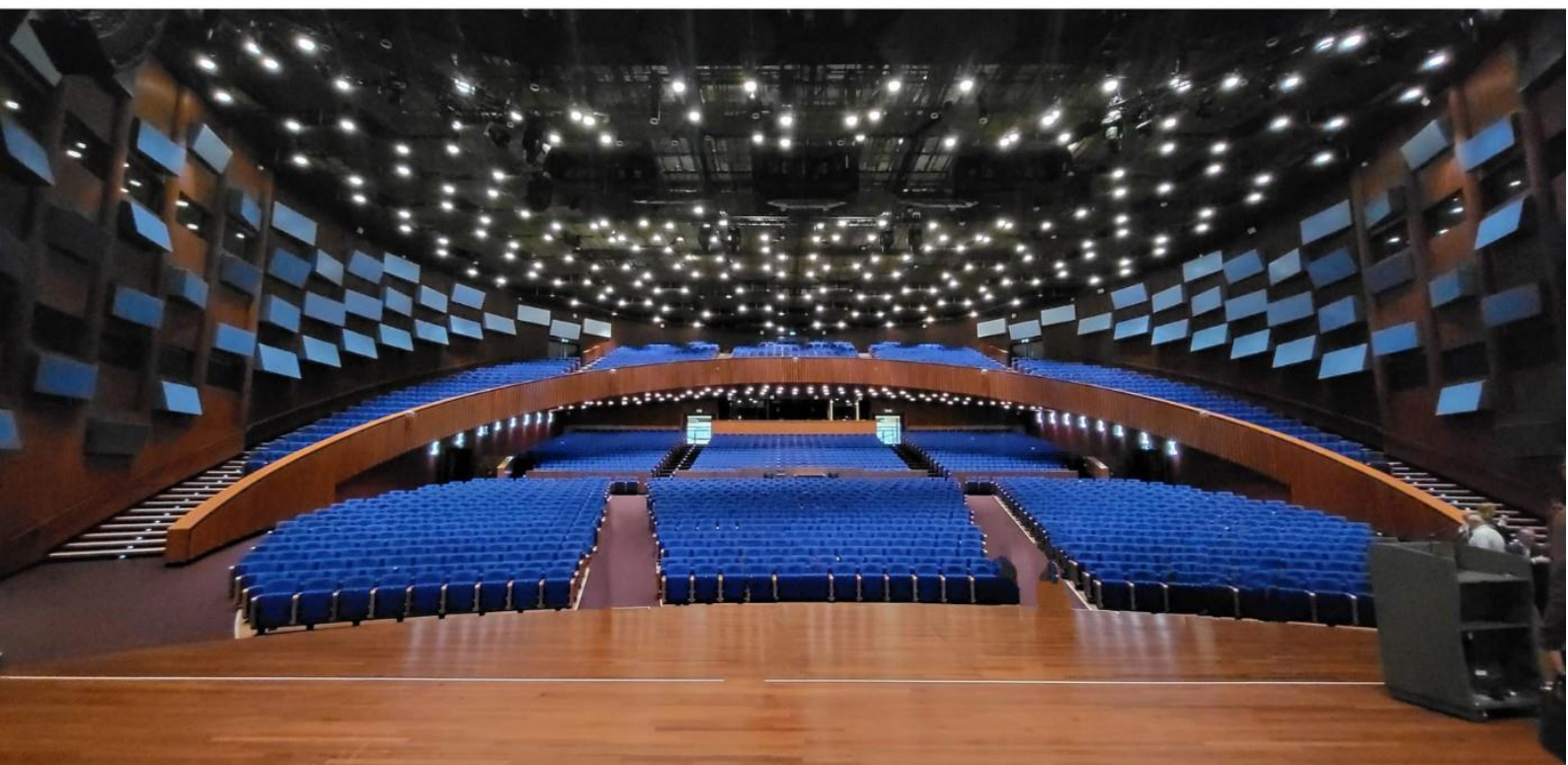

RIS319709

Investeren in het World Forum

Hart voor Den Haag
Richard de Mos
Ralf Sluijs

Inleiding

Al jaren wordt er gesproken over het feit dat de gemeente Den Haag 100 tot 140 miljoen euro moet investeren in het World Forum om het 50 jaar oude complex te kunnen renoveren en uit te breiden. Onder College De Mos I is de opdracht gegeven voor een onderzoek naar een nieuw congresgebouw. De uitkomst was dat er geen geschikte locatie was en dat we met renovatie en uitbreiding van de huidige locatie weer decennia vooruit kunnen. Dat was in 2019. Sindsdien werd het, alle verkiezingsbeloften ten spijt, heel stil. Maar als we Den Haag als congresstad willen behouden, moet de locatie met zijn tijd meegaan. En dat bij het World Forum helaas niet het geval.

General Manager Middendorp heeft hierover al vaak contact gehad met verschillende partijen in de Haagse politiek. De meeste partijen hebben, zoals gezegd, rond verkiezingstijd over het algemeen een heel warm hart voor het World Forum. Dan zie je ook in diverse partijprogramma's voor de verkiezingen de investeringen terugkomen. Zo wilde het CDA in haar verkiezingsprogramma dat Den Haag congresstad nummer één van Nederland wordt en blijft. Hierbij hoorde investeren in uitbreiding van het World Forum. 'Deze congressen genereren veel publiciteit, versterken het profiel van Den Haag en trekken weer andere congressen en bedrijven aan,' zo klonk het. Het CDA wilde zelfs de mogelijkheden onderzoeken om North Sea Jazz terug naar Den Haag te halen. 'Investeren in uitbreiding van het World Forum kan hieraan bijdragen.' D66 vond internationale congressen in haar verkiezingsprogramma een lokale banenmotor. 'De groei van het aantal zakelijke bezoekers in de stad is mede te danken aan de groei van de congressector. Dat levert ook veel werk op voor het midden- en kleinbedrijf.' D66 zei positief te staan tegenover uitbreiding van de congresfaciliteiten van World Forum. Ook wilde de Van Asten getrouwen dat de gemeente zou blijven investeren in het promoten van de Haagse regio in het buitenland om talent, bedrijven, investeerders, congressen en hoogwaardige toeristen aan te trekken. 'Iedereen die profiteert, betaalt mee'. 'Be good and tell it', was de leus.

Maar eenmaal op het pluche is er helaas (nog) geen sprake van 'Put your money where you mouth is'. Ook in de laatste drie coalitieakkoorden komen we niet verder dan dat 'Toerisme, evenementen en congressen belangrijk zijn voor Den Haag.'

Hierdoor raakt het kansrijke World Forum steeds verder in verval en blijft het bij pleisters plakken. Als de gemeenteraad op korte termijn geen strategische keuzes over de toekomst van het congresgebouw durft te maken, zal de groei stagneren en zelfs terug gaan lopen. Dat zal qua kansen op meer werkgelegenheid een gemiste kans zijn. Daarom dit initiatiefvoorstel.

Het initiatiefvoorstel is gewijzigd op basis van de opgedane inzichten van de studiereis Toulouse-Lyon-Brussel.

Richard de Mos
Ralf Sluijs
Hart voor Den Haag

Inhoud

Belang van het World Forum	Pagina 4
Achteruitgang in Congresmarktpositie	Pagina 5
Vijfjarenplan	Pagina 6
Niet bezuinigen op The Hague Convention Bureau	Pagina 7
Onderzoek nieuwe concerthal	Pagina 8
Financiële overwegingen	Pagina 8
Conclusie	Pagina 8
Raadsbesluit	Pagina 9

Belang van het World Forum

Het World Forum is een begrip in de stad en speelt een cruciale rol in de Haagse economie. Jaarlijks worden er gemiddeld 200 evenementen georganiseerd, waaronder 70 grote internationale congressen. Deze trekken gezamenlijk ongeveer 100.000 bezoekers per jaar. Dit heeft een directe en indirecte impact op de werkgelegenheid in de stad, waarbij ongeveer 1.200 banen afhankelijk zijn van deze activiteiten. Bezoekers geven gemiddeld 400 euro per dag uit aan hotels,

restaurants, vervoer, en andere lokale voorzieningen zoals musea en culturele instellingen, wat neerkomt op een jaarlijkse economische waarde van circa 40 miljoen euro.

Achteruitgang in Congresmarktpositie

Recente gegevens tonen een zorgwekkende daling in Den Haag haar positie als internationale congresstad. Volgens de ICCA-ranglijst van 2022 stond Den Haag op de 97e plaats, met slechts 12 congressen. Dit was een drastische terugval vergeleken met historische cijfers, waarbij de stad consistent tussen de 28 en 30 congressen organiseerde. Ter vergelijking, steden zoals Amsterdam en Rotterdam stonden in

2022 respectievelijk op de 14e en 28e plaats. Inmiddels is er voor 2023 een nieuwe ranglijst waar Den Haag weer is gestegen naar plek 50. Hoe het ook zij, de gedaalde positie heeft ontegenzeggelijk een negatieve impact gehad op de lokale economie en werkgelegenheid, vooral voor mensen werkzaam in de horeca, hotels, en andere gerelateerde sectoren.

Meerjarenplan

Om de concurrentiepositie te behouden, moeten er korte- en langetermijn maatregelen worden genomen. Onderzocht moet worden hoe het World Forum binnen vijf jaar grondig gerenoveerd kan worden. De huidige faciliteiten zijn verouderd en verminderen de aantrekkelijkheid van de locatie voor congresorganisatoren. Een uitbreiding met een nieuwe expositiehal van minstens 15.000 vierkante meter is noodzakelijk om meerdere congressen tegelijk te kunnen faciliteren en de capaciteit optimaal te benutten. Nu kan het World Forum maar één congres tegelijk houden. Om de hotels in de stad te vullen is het volgens het World Forum noodzakelijk dat er steeds tussen de 2.000 en 2.500 bezoekers in het gebouw zijn. Nu kan dat niet altijd, omdat niet elk congres zo groot is.

Als we op een slimme manier uitbreiden, dan is het wel mogelijk om een tweede congres tegelijkertijd te houden. Dan kunnen we de capaciteit veel beter benutten. Met dit initiatiefvoorstel pleiten we voor een onderzoek voor een meerjarenplan met korte- en langetermijn maatregelen, waarmee we met de gemeenteraad afspreken dat het World Forum binnen die periode wordt gerenoveerd en uitgebreid, zodat de capaciteit en aantrekkingskracht van Den Haag als congresstad wordt vergroot. Wij stellen voor dat de gemeente samen met het World Forum en marktpartijen een meerjarenplan opstellen waar duidelijk wordt wanneer en hoe binnen die periode de investeringen worden gedaan.

Gebiedsontwikkeling en stedenbouwkundige integratie

Het voorstel roept op tot een integraal plan voor de Internationale Zone, waarin het World Forum toekomstbestendig wordt ingebed:

- goede OV-bereikbaarheid en nabijheid van hotels;
- integratie in het stadsbeeld (zoals in Lyon en Brussel);
- gebruik van ondergrondse ruimte als kans.

De uitbreiding draagt bij aan:

- het behouden en aantrekken van internationale organisaties;
- het versterken van de Haagse bezoekerseconomie;
- en het behoud en groei van werkgelegenheid in horeca, cultuur, beveiliging, evenementen en dienstverlening.

Structurele samenwerking met GL Events

Er wordt een strategisch partnerschap met GL Events ontwikkeld, waarbij:

- het bedrijf meedenkt in ontwerp en exploitatiemodellen;
- heldere afspraken worden gemaakt over investeringen, eigendom en onderhoud;
- kennis uit het netwerk van GL Events wordt benut om internationale congressen naar Den Haag te halen.

Niet bezuinigen op The Hague Convention Bureau

Bijbehorend geldt ook dat er niet bezuinigd kan worden op The Hague & Partners, waar het Convention Bureau onderdeel van is. Er zijn veel concurrerende bestemmingen waar er met publiek geld hele congressen en evenementen worden ‘gekocht’ (het Midden-Oosten doet momenteel niet anders). Dat wil niet zeggen dat we ook gekke dingen moeten gaan doen, maar we moeten wel minimaal onze zaken op orde

hebben om (blijvend) te kunnen concurreren met een internationaal speelveld. Als een bedrijf wat slechter loopt, ga je geen verkopers ontslaan, dan zet je er juist wat verkopers bij. Het budget voor het Convention Bureau moet weer naar het niveau van College De Mos I. Het basisbedrag was in 2010: 1,5 miljoen euro. Toen was er in 2021 een bezuiniging van een miljoen op The Hague & Partners als geheel, voor het onderdeel Convention Bureau betekende dit een basisbedrag van 1,2 miljoen euro (3 ton eraf dus). In 2023 heeft het bureau wel een indexatie gekregen op het bedrag van 1,2 miljoen euro en werd het 1,254 miljoen euro. Uitgangspositie is behoud van het budget voor het **The Hague Convention Bureau** op ten minste het niveau van 2019/2020, met als doel de concurrentiepositie van Den Haag te versterken

Onderzoek nieuwe concerthal

Naast investeringen in het World Forum benadrukken we de noodzaak van een nieuwe concerthal met een capaciteit van 10.000 tot 15.000 bezoekers, zodat Den Haag ook op cultureel gebied eindelijk weer kan concurreren. Het is toch van de zotte dat wij als stad geen overdekte concerten kunnen organiseren? Daarom moet er een haalbaarheidsstudie komen die de kosten raamt en mogelijke locaties identificeert. Onderzoek hierbij efficiënte samenwerking met marktpartijen, zoals het World Forum en MOJO. Het onderzoek betreft de uitbreiding tot minimaal 15.000 vierkante meter, met ruimte voor een multifunctionele concerthal (capaciteit 10.000-15.000 bezoekers). Deze uitbreiding moet in drie richtingen worden onderzocht: bovengronds, ondergronds, en binnen de bestaande omgeving (inclusief eventuele integratie met omliggende gebouwen zoals het tribunaal).

Financiële overwegingen

Hart voor Den Haag is van mening dat de investering door de gemeente gedragen moet worden, aangezien het World Forum momenteel niet in staat is om dergelijke investeringen zelf te doen. Het huidige jaarlijkse rendement van ongeveer 1 miljoen euro, waarvan de helft reeds in het pand wordt geïnvesteerd, is onvoldoende. We pleiten voor publiek-private

samenwerking om de financiële last te verlichten. De economische meerwaarde van congressen, waarbij bezoekers gemiddeld 400 euro per dag uitgeven, rechtvaardigt deze investering. De investering in renovatie, uitbreiding en concerthal wordt vervolgens gespreid over decennia, in een twee-fasenaanpak:

- fase 1: binnen vijf jaar renovatie en aanzet tot uitbreiding;
- fase 2: structurele ontwikkeling en afbouw richting 2040.

De gemeenteraad ontvangt jaarlijks een inhoudelijke en financiële voortgangsrapportage.

Conclusie

Den Haag heeft het potentieel om een belangrijke congresstad in Nederland te worden en te blijven. Met dit initiatiefvoorstel roept Hart voor Den Haag de gemeenteraad op om strategische beslissingen te nemen en de noodzakelijke investeringen in het World Forum te doen. Daarnaast dient er een haalbaarheidsstudie te komen naar de realisatie van een concerthal. Voor het (beter) werven van congressen dienen de bezuinigingen op het The Hague Convention Bureau

te worden teruggedraaid. Zonder deze investeringen dreigt Den Haag achter te blijven, wat negatieve gevolgen zal hebben voor de werkgelegenheid en de lokale economie.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Den Haag, gelezen het initiatiefvoorstel 'Investeren in het World Forum' van de raadsleden Richard de Mos en Ralf Sluijs, besluit:

1. De ambitie uit te spreken om van Den Haag een toonaangevende congresstad van Nederland te maken;
2. Te onderzoeken op welke manier het huidige pand van het World Forum binnen vijf jaar een grondige renovatie kan ondergaan, met de nodige financiële middelen, waarbij publiek-private samenwerking wordt onderzocht om de kosten te delen;
3. Hierbij ook een meerjarenstrategie voor het World Forum en het gebied eromheen uit te werken zodat we Den Haag positioneren als toonaangevende internationale congres- én cultuurstad;
en hierbij te betrekken:
  - a. een uitbreiding van het World Forum met minimaal 15.000 vierkante meter, inclusief haalbaarheidsonderzoek naar een concertzaal, met mogelijkheden boven, onder en rondom het huidige gebouw;
  - b. gespreide investeringen over tientallen jaren, waarbij publieke en private middelen worden gecombineerd;
  - c. versterkte samenwerking met GL Events voor ontwerp, exploitatie en marketing;
4. Tot jaarlijkse rapportage aan de gemeenteraad over de inhoudelijke voortgang en financiële ontwikkeling van dit voorstel.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 22 mei 2025.